

Velkommen til InklusToo

Din stemme i inklusionens Danmark

Sammenfatning af historier fra ansatte og forældre

"Et menneske, der har det godt, har aldrig behov for at angribe eller latterliggøre et andet menneske." (Ophav ukendt).

InklusToo

Læs mere på <https://www.inklutoo.dk>

Denne rapport er en opsummering af InkluToos første år efter lanceringen den 15. september 2025.

Proces

Projektet fik en rigtig god start på grund af den gode pressedækning, hvor projektet blev nævnt i DR Radio (både regionalt på P4 men også på landsplan i Radioavisen), Politiken, fagbladet Folkeskolen, Holstebro Dagblad m.fl. Projektet fik derfor også flest historier ind i opstarten, hvorefter der blev længere mellem indsendte historier. Projektet er også på Facebook og Instagram i håb om at ramme målgruppen forældre og ansatte i Folkeskolen så bredt som muligt.

Historier på hjemmesiden

De første godt 6 måneder har projektet modtaget 149 historier, hvoraf de 121 er publicerede på hjemmesiden. Nogle få historier er decideret blevet fravalgt inden publicering. Her har vurderingen været, at de lå udenfor feltet inklusion historier. Ganske få er yderligere sorteret fra, da vi har været i tvivl om, hvorvidt der var tale om seriøse henvendelser. 2 moderatorer har gjort, at vi kunne drøfte tvivlsspørgsmål med hinanden samt være garanter for helt anonymiserede historier på siden. En del historier er ikke publiceret, fordi vi ikke har kunnet anonymisere dem, så vi var helt sikre på, at nogen ikke kunne genkende dele af historien eller detaljer om sig selv. Men disse historier er stadig gennemlæst og har stadig dannet grundlag for vores inklusionsråd for folkeskolen.

Geografisk repræsentation

Geografisk er projektet kommet vidt omkring takket være den gode pressedækning. Ud af 98 kommuner i Danmark, har vi modtaget historier fra 55 af dem – og er godt dækket både i Jylland, på Fyn og på Sjælland. Denne geografiske repræsentation understøtter projektets antagelse om, at der findes særdeles mange inklusionshistorier på landsplan, så vores mål er fortsat at gøre opmærksom på projektet så meget som muligt, så vi kan øge vores datagrundlag.

Repræsentation

På nuværende tidspunkt har vi modtaget langt de fleste historier fra forældre – 126 stk. i alt. Derudover er der 12 historier fra nuværende eller tidligere ansatte i folkeskolen – både fra lærere og pædagoger. En forforståelse omkring historier fra ansatte kan være, at ansatte måske kan være i tvivl, om vi kan sikre fuld anonymitet. Vi håber på, i den fortsatte indsats for at skabe opmærksomhed om projektet, at vi kan få flere

ansatte til at besøge siden og læse de allerede publicerede historier og derigennem sikre sig, at de bliver fuldt anonymiserede.

Besøgstiden på hjemmesiden er naturligvis divergerende, men vi har i flere tidsperioder registreret, at der er besøgende på siden, samt at de bruger op til 4 minutter på hjemmesiden ved besøg, hvilket er ganske godt ift. forventet besøgstid på sider generelt. Vi opfatter det som en vedblivende interesse for projektet, samt at en del tager sig tid til at læse en del af historierne.

Indhold

Projektet har bedt om både at få de gode, de dårlige og alt midt imellem ift. inklusionshistorier fra hele Danmark. Vi oplever på nuværende tidspunkt, at langt de fleste historier bærer præg af inklusion, som ikke har virket optimalt – ofte nævnes sektorer, der ikke samarbejder, manglende lydhørhed overfor mistrivsel, lange ventetider på udredning eller hjælp generelt, fejlslagne inklusionsforsøg, som til sidst munder ud i et mere passende tilbud, skolevægning osv. Fælles for dem alle er fornemmelsen af, at skolegangen har været en kamp.

På trods af kompleksiteten og de mange følelser, der er på spil i de historier, oplever vi dog generelt, at kritikken oftest rettes mod systemet fremfor mod enkeltpersoner. Selv i de mest hjerteskræende historier, skrives der ofte, at der er forståelse for ansatte, som gør deres bedste under helt urimelige rammer eller børn, der presses ned i en skole-ramme, der ikke passer til dem, hvorfor der skabes en naturlig modreaktion på dette.

Hjemmesiden har også nogle succeshistorier, hvor det er lykket at sikre en god skolegang gennem tidlig indsats, en ekstra indsats fra skole eller forældre eller andre elever. Håbet for projektet er, at vi kan komme bredere ud på landsplan for at sikre datagrundlag for de gode inklusionshistorier også.

Inklusionsråd

Baseret på de første 149 historier har vi sammensat en foreløbig model med inklusionsråd til folkeskolen. Idet projektet løber over 2 år, vil vi løbende kunne justere inklusionsrådene, efterhånden som vi får et større datagrundlag i form af flere historier.

INKLUSIONSRÅD model

TRYGHED TILBAGE TIL FOLKESKOLEN

 Psykologisk tryghed for elever, ansatte og forældre

 Special- og almenpædagogisk faglighed hånd i hånd

 Gårdvagter

 Relation før funktion og metode

STÆRKE MEDARBEJDERE

 Supervision til alle ansatte for at undgå vold og forråelse

BARNET I CENTRUM

 Barnet som part i egen skolegang

 Tro på forældrene

RO OM FOLKESKOLEN

 Reformstop og besparelsesstop

 Brug den didaktik og pædagogik der virker

ANSVAR OG RETSSIKKERHED

 Sektoransvarlighed

 Fra max til minimum indgriben, så det bliver reel forebyggende indsats

FREMTIDENS FOLKESKOLE

 Folkeskolen som attraktiv arbejdsplads

INKLUSIONSRÅD forklaring

Tryghed for alle

Folkeskolen skal være et trygt fællesskab for elever, ansatte og forældre. Der skal sikres rammer, ressourcer og ledelsesmæssig opbakning, der fremmer psykologisk tryghed, respektfulde relationer og et tæt samarbejde mellem hjem og skole og eventuelle andre myndigheder. Når alle oplever sig hørt, mødt og værdsat, styrkes både trivsel, læring og arbejdsglæde.

Alle børn har ret til en tryk skolehverdag med voksne, de kan stole på, og som samarbejder om deres trivsel, udvikling og læring, uanset hvilke faglige, sociale eller personlige udfordringer de møder.

Alle børn har ret til at møde en tryk folkeskole, hvor voksne har de nødvendige rammer til at skabe trivsel, læring og fællesskab for alle børn, uanset deres forudsætninger og udfordringer. Trygge børn kræver trygge voksne.

Special- og almen pædagogik

Alle børn skal mødes med den pædagogik, der virker. Derfor skal specialpædagogisk og almenpædagogisk faglighed gå hånd i hånd i folkeskolen. Medarbejderne skal have metodefrihed og de nødvendige kompetencer til at anvende de redskaber, indsatser og tilgange, der bedst understøtter det enkelte barns læring, trivsel og deltagelse i fællesskabet. Barnets behov skal være afgørende for valg af metode, ikke om den traditionelt hører til special- eller almenpædagogikken.

"Faglighed. Tid. Opdateret faglig forståelse af handicaps samt genkendelige, faste ansigter med plads til forudsigelighed vil være en basis nødvendighed for at skabe ordentlige forhold, der giver plads til alle børn i de institutionelle rammer vi placerer vores børn i. Samt reelt uddannede voksne, gerne med forståelse af pædagogik der passer til de børn der skal arbejdes med. Og flere hænder i de grupper hvor børnene skal inkluderes. Giv plads. Giv hænder, Giv tid. Giv opdateret faglighed."

Citat Inklusio.

Metodefrihed styrker samtidig medarbejdernes arbejdsglæde og faglige tilfredshed. Når ansatte har fleksible rammer til at bruge de metoder, de gennem erfaring ved virker, eller mulighed for at afprøve andre relevante tilgange, når barnets behov kalder på det, skabes der bedre forudsætninger for både trivsel, faglig kvalitet og stærkere læringsfællesskaber.

Gårdvagter tilbage – kvalificeret frikvarter

Frikvarteret er en central del af skoledagen og har stor betydning for trivsel og fællesskab. For nogle elever opleves frikvarteret dog som uoverskueligt og konfliktfyldt, i værste fald som en slagmark.

Overgangen fra struktureret undervisning til ustruktureret frirum er særlig krævende for mange elever, især dem i mistrivsel. Uden tilstrækkelig voksenstøtte øges risikoen for konflikter og eksklusion.

Et kvalificeret frikvarter kræver flere synlige, nærværende og pædagogisk bevidste gårdvagter. Gårdvagter skal forebygge konflikter, støtte fællesskaber og skabe tryghed, ikke blot overvåge.

Når der er for få voksne, efterlades elever med et ansvar, de ofte ikke kan bære. Frikvarteret må anerkendes som et pædagogisk rum, hvor trivsel, struktur og voksenansvar også er gældende.

Manglende kvalitet i frikvartererne kan underminere skolens samlede trivsel og føre til fravær, skolevægring og læringsvanskeligheder.

Beretninger indsamlet gennem Inklusio peger på, at frikvarteret for mange elever ikke fungerer som et trygt pusterum, men tværtimod som et tidspunkt hvor utryghed og konflikter opstår. Elever beskriver en bred vifte af negative oplevelser, der spænder fra smådrillerier til direkte fysisk vold.

“Vi har oplevet at hente vores datter, der fortæller at et andet barn har taget kvælertag på hende. Oplevet at blive mødt af børn, der siger godmorgen din idiot, hold kæft hvor er du klam, fuck dig til både børn og voksne. Det har været både på legepladsen, hvor der ingen voksne var, og i garderoben”

Citat Inklutoo

Mange elever oplever frikvarteret som et uforudsigeligt rum, hvor de ikke føler sig beskyttede eller set af voksne.

En del af beretningerne beskriver drillerier, eksklusion og verbal nedgørelse, som skaber vedvarende utryghed. Flere fortæller, at konflikter i frikvarteret hurtigt kan udvikle sig, når der mangler tydeligt tilstedeværende voksne.

Relation før metode

Folkeskolens grundlæggende formål er at fremme elevernes faglige, personlige og sociale udvikling i et fællesskab præget af ligeværd, deltagelse og trivsel. Princippet *relation før metode* markerer et opgør med forestillingen om, at bestemte undervisningsmetoder i sig selv kan sikre læring, uafhængigt af den sociale og relationelle kontekst.

Relation før metode indebærer, at den pædagogiske relation prioriteres som det bærende fundament for undervisningen. Anerkendelse, tillid og tryghed er afgørende for, at elever tør engagere sig fagligt, tage risici i læringsprocessen og indgå aktivt i undervisningen. Metoder og didaktiske greb må derfor tilpasses de konkrete relationelle betingelser og den enkelte elevs behov frem for at blive anvendt som standardiserede løsninger.

”Når han knyttede sig til en voksen. Fik den person nye opgaver eller valgte ham fra. Her gang han turde åbne sig, forsvandt den voksne han stolede på. Det efterlod ham med en voksende oplevelse af, at ingen blev og han var forkert.”

Citat Inklutoo.

Relationen mellem elev og lærer er ikke et supplement til den faglige undervisning, men en integreret del af den. I folkeskolen spiller læreren en central rolle som faglig formidler, relations skaber og voksen rollemodel. Stærke elev-lærer-relationer understøtter motivation, engagement og vedholdenhed og har særlig betydning for elever i udsatte positioner.

Et relationelt fokus fordrer, at lærere har tid og organisatoriske rammer til at opbygge og vedligeholde professionelle relationer. Dette kræver klare prioriteringer i skolens struktur og forståelse af relations arbejde som en kerneopgave.

I lyset af skolens inkluderende ambitioner kan den traditionelle klasselærer-ordning med fordel gentænkes. Ordningen placerer ofte et omfattende relationelt og socialt ansvar hos én lærer, hvilket kan

skabe sårbarhed. Et inkluderende perspektiv peger i stedet mod fælles relationelt ansvar i professionelle fællesskaber, hvor flere voksne deler ansvaret for relationer, trivsel og læring.

Supervision – tilknytning, bevarelse af lærere, trivsel for lærere

Det anbefales, at der i højere grad indføres systematisk faglig supervision på folkeskoler. Supervision bør betragtes som et centralt redskab til at styrke ansattes trivsel, faglige udvikling og tilknytning til deres profession. Erfaringer og tilbagemeldinger til Inklusio viser, at manglende støtte, opbakning og faglig sparring, særligt fra kolleger og ledelse, er blandt de væsentligste årsager til, at ansatte overvejer at forlade faget.

“Ud fra mine personlige erfaringer oplever jeg, at skolerne mangler personale til at løfte de stigende krav og opgaver, som kommunerne stiller. Samtidig fremstår kommunen generelt ikke som en attraktiv arbejdsplads for lærere, hvilket gør det vanskeligt at rekruttere og fastholde kvalificerede medarbejdere.”

Citat fra Inklusio

Supervision kan bidrage til at identificere og støtte de ansatte, der oplever faglig usikkerhed, belastning eller manglende handlemuligheder i praksis. Dermed kan supervision være med til at forebygge udbrændthed, forråelse og potentielt reducere lærerflugt, som i stigende grad udgør en udfordring i folkeskolen.

Faglig supervision bidrager for det første til øget kvalitet i undervisningen. Når ansatte får mulighed for at reflektere over egen praksis i dialog med en supervisor, styrkes deres bevidsthed om didaktiske valg, metoder og relationer til eleverne. Dette kan åbne for nye perspektiver, afprøvning af alternative undervisningsformer og en mere målrettet indsats i forhold til elevernes behov.

For det andet understøtter supervision ansattes professionelle udvikling og trivsel. Arbejdet i folkeskolen er præget af høj kompleksitet, omfattende relations arbejde og løbende krav om omstilling. Supervision skaber et professionelt rum, hvor ansatte kan dele og bearbejde udfordringer i fællesskab. Dette kan mindske oplevelsen af faglig isolation, styrke refleksiv praksis og øge ansattes oplevelse af faglig sikkerhed og handlekompetence.

Derudover bidrager supervision til at fremme en lærende kultur på skolen. Når supervision er en integreret del af skolens praksis, signalerer det, at læring også gælder de voksne. Dette styrker samarbejde, videndeling og fælles fagligt ståsted.

Set i et bredere samfundsperspektiv kan supervision være med til at fastholde og genoplive læreres motivation for at forblive i folkeskolen og dermed bidrage til at bremse den udvikling, hvor mange forlader faget.

Den danske folkeskole skal styrkes gennem en målrettet indsats for ansattes professionelle udvikling. I dag gennemføres der allerede kollegial supervision men for at sikre høj faglig kvalitet og et mere nuanceret pædagogisk grundlag er det nødvendigt at supplere med ekstern supervision fra fagprofessionelle.

Barnet – part i egen skolegang

I folkeskolen er barnet et aktivt menneske med egne perspektiver, erfaringer og rettigheder. At se barnet som part i egen skolegang betyder, at barnet inddrages reelt i beslutninger om læring og trivsel.

Når barnet inddrages, flyttes fokus fra at gøre noget ved barnet til at gøre noget sammen med barnet. Dette styrker motivation, ejerskab og deltagelse.

Særligt for børn i mistrivsel er inddragelse afgørende. Indsatser, der besluttet uden barnets stemme, risikerer at blive meningsløse og virkningsløse.

At inddrage barnet som part betyder ikke, at ansvaret placeres hos barnet, men at voksne tager ansvar for relation, dialog og magtbalance. Et partsorienteret børnesyn forudsætter tid, tillid og en kultur, hvor børns stemmer tillægges reel betydning.

Her oplever vi i historierne fra Inklutoo at det er den, som har relationen med barnet og ikke nødvendigvis klasselæreren, der kan "flytte" barnet. Når barnet oplever sig som en legitim deltager med indflydelse, styrkes både trivsel, relationer og inklusion.

"Jeg er et bragende eksempel på den succes specialskolerne kan være hvis man i stedet for at fokusere på inklusion og at komme hurtigt videre, faktisk sætter sig ned og møder det menneske man ønsker at "hjælpe"."

Citat fra Inklutoo

Når der skrives part i egen skolegang, menes der ikke juridisk med advokatbistand og ankemuligheder, men at alle omkring barnet har en forpligtelse til at have barnets stemme med i alle beslutninger, der træffes skolemæssigt omkring barnet. På samme måde som barnets stemme altid skal være et fokuspunkt i eks. social-sager i dag.

Tro på forældrene

En folkeskole, der lykkes med sit dannelses- og inklusionsopdrag, er en skole, der tror på de mennesker, barnet kommer fra. Når forældre mødes med tillid frem for mistro, styrkes samarbejdet, den tidlige indsats kvalificeres, og barnets perspektiv bringes i centrum.

Tilbagemeldinger til Inklutoo viser, at mange forældre ikke oplever skolen som en samarbejdspartner, men snarere som en instans præget af grundlæggende mistro, særligt når børn udviser mistrivsel eller adfærdsmæssige udfordringer. Forældre reduceres ofte til forklaringen på problemet med henvisning til hjemmet frem for at blive inddraget som vigtige videnspersoner.

“Vi fik på et møde af vide, at vores barn intet fejler, og at fordi det kun er hjemme, vi oplever problemet, må vi selv arbejde med det. Det gør vi i den grad også. Vi ville gerne samarbejde om, at vores barn ikke er helt udmattet, når skoledagen er slut. De kunne ikke sætte PPR på Ingen andre tiltag var mulige og alle kasser lukket. Så meget for det samarbejde”

Citat Inklutoo

Forældre besidder afgørende viden om barnets liv, historie, styrker og sårbarheder. Når denne viden ikke inddrages, går skolen glip af et centralt afsæt for tidlig og kvalificeret indsats. Langt de fleste forældre ønsker det bedste for deres barn, også selvom de kan være uenige, utrygge eller frustrerede.

I praksis oplever mange forældre, at indsatser udskydes eller reduceres, fordi ansvaret placeres i hjemmet. Når mistro styrer samarbejdet, flyttes fokus væk fra skolens pædagogiske ansvar. Et velfungerende skole-hjem-samarbejde forudsætter, at skolen går hånd i hånd med forældrene og deler ansvar frem for at placere skyld.

At tro på forældre er ikke det samme som at opgive professionelt ansvar. Tværtimod kræver det faglig dømmekraft, dialog og gensidig respekt.

Besparelses- og reformstop

Hvis folkeskolen fortsat skal være et fælles, inkluderende og trygt uddannelsesstilbud for alle børn, kræver det et opgør med en praksis præget af gentagne besparelser. Et besparelsesstop er ikke blot en økonomisk beslutning, men et værdimæssigt valg om at prioritere mennesker, relationer og trivsel. Først når rammerne er stabile, kan folkeskolen reelt lykkes med sit dannelses- og læringsopdrag til gavn for både elever og ansatte.

Folkeskolen står i dag over for betydelige udfordringer, når det gælder trivsel blandt både elever og ansatte. Gentagne besparelser og effektiviseringer har over en årrække reduceret skolens råderum og øget presset på daglig praksis. Et besparelsesstop i folkeskolen er derfor ikke blot et økonomisk spørgsmål, men en grundlæggende forudsætning for at styrke trivsel, kvalitet og bæredygtighed i skolevæsenet.

Ansattes trivsel er tæt knyttet til deres arbejdsvilkår. Når skoler rammes af løbende besparelser, medfører det ofte færre ressourcer pr. elev, større klasser, øget undervisningsmængde, færre kolleger og reduceret adgang til støttefunktioner. Dette forringer ansattes mulighed for at udføre deres arbejde professionelt og med den kvalitet, de fagligt står inde for.

“Her står jeg, klasselæreren, og skal forsøge at rumme det hele og sørge for at hver enkelt elev føler sig inkluderet og fagligt udfordret. Det kræver helt enormt mange kræfter og føles ofte som en umulig opgave.”

Citat fra Inklutoo

Besparelser bidrager samtidig til øget arbejdspress, manglende forberedelsestid for lærere og en oplevelse af konstant utilstrækkelighed. Når ansatte oplever, at de ikke har tid eller rammer til at lykkes med deres kerneopgave, øges risikoen for stress, udbrændthed og frafald fra professionen. Et besparelsesstop vil kunne skabe mere stabile rammer og give lærerne mulighed for at genopbygge faglig stolthed, arbejdsglæde og overskud.

Elevers trivsel i folkeskolen er forbundet med kvaliteten af de voksne relationer og de strukturer, skolen tilbyder. Besparelser rammer ofte netop disse områder: færre lærere og pædagoger, mindre tid til relations arbejde, færre voksne i frikvarterer og mindre adgang til støtte for elever i mistrivsel.

Tidlig indsats fremhæves ofte som en central ambition i folkeskolen, men i praksis modarbejdes denne ambition af økonomiske begrænsninger. Når ressourcerne er knappe, prioriteres ofte brandslukning frem for forebyggelse, og indsatser iværksættes først, når problemerne er blevet alvorlige.

Et besparelsesstop vil give skolen mulighed for at arbejde mere forebyggende og helhedsorienteret. Tid til observation, relations opbygning, forældresamarbejde og tværfagligt samarbejde er ikke luksus, men nødvendige forudsætninger for at opspore og støtte børn i mistrivsel i tide. Investering i tidlig indsats er samtidig både pædagogisk og samfundsøkonomisk ansvarlig.

Løbende besparelser slider ikke kun på ressourcerne, men også på skolens kultur. I et konstant presset system opstår der let en kultur præget af afmagt, forsvar og kortsigtede løsninger. Det kan svække samarbejdet mellem ledelse, lærere, pædagoger og forældre og gøre det vanskeligt at opbygge psykologisk tryghed.

Et besparelsesstop vil signalere politisk og organisatorisk tillid til folkeskolens professionelle. Stabile økonomiske rammer giver plads til langsigtet udvikling, fælles refleksion og opbygning af stærke professionelle fællesskaber. Dette er afgørende for både de ansatte og elevernes trivsel.

Sektoransvarlighed

Når myndigheder skubber ansvaret mellem sig, bliver det barnet, der betaler prisen. I folkeskolen viser dette sig som manglende eller forsinket hjælp til børn i mistrivsel, hvilket forstærker social ulighed og undergraver den tidlige indsats.

Børn i mistrivsel befinder sig ofte i krydsfeltet mellem flere systemer: skole, PPR, socialforvaltning, sundhedsvæsen og psykiatri. I stedet for koordineret samarbejde opleves ofte organisatorisk fragmentering, hvor ingen instans tager det fulde ansvar.

“For 2,5 år siden begyndte mit barn at have fravær. Ufatteligt mange møder senere er der absolut intet sket”

Citat fra Inklusio

Denne ansvarsforskydning rammer ikke alle børn lige. Ressourcestærke familier formår oftere at navigere i systemet, mens udsatte børn risikerer at blive overset. Når hjælpen afhænger af forældres ressourcer frem for barnets behov, svigter folkeskolen sit kompensatoriske formål.

Tidlig indsats udskydes ofte af hensyn til afklaring, dokumentation eller sektorafgrænsning. Dermed forværres barnets situation, og senere indsatser bliver mere indgribende.

Reduktion af ulighed kræver et opgør med sektoropdelt ansvar og en bevægelse mod fælles forpligtelse og samtidige indsatser, hvor handling ikke afventer afklaring.

Folkeskolen i fremtiden

Folkeskolen skal være det naturlige førstevalg for børn, forældre og medarbejdere. Det kræver en skole, hvor faglighed, trivsel og arbejdsglæde går hånd i hånd. Fremtidens folkeskole skal være en attraktiv læringsplatform for alle børn og en arbejdsplads, hvor dygtige medarbejdere ønsker at blive, udvikle sig og gøre en forskel.

Det forudsætter, at medarbejderne oplever tillid til deres faglighed, metodefrihed og mulighed for løbende kompetenceudvikling. Ansatte skal have tid og rum til at skabe stærke relationer, arbejde tværfagligt og anvende de pædagogiske og didaktiske metoder, der virker bedst for børnene. Når fagprofessionelle får ansvar og frihed til at bruge deres viden og erfaring, styrkes både kvaliteten af undervisningen og arbejdsglæden.

"Alt dette er frygtelige tegn på en folkeskole i knæ. For mit eget vedkommende er jeg ikke længere ansat som lærer. Det er simpelthen for hårdt.

Citat Inklutoo.

Samtidig skal folkeskolen tilbyde trygge arbejdsvilkår, stærke faglige fællesskaber og tydelige udviklingsmuligheder. Det skal være attraktivt at blive i folkeskolen gennem et helt arbejdsliv, fordi man oplever mening, indflydelse og mulighed for at udvikle sig i takt med skolens og samfundets behov.

En stærk folkeskole skabes af medarbejdere, der trives, udvikler sig og har lyst til at blive. Derfor skal vi investere i mennesker, faglighed og fællesskab som fundamentet for fremtidens folkeskole.

Folkeskolen har brug for ro, stabilitet og tillid. Alt for hyppige reformer, omstruktureringer og besparelser skaber usikkerhed blandt medarbejdere og gør det sværere at fastholde fokus på kerneopgaven.

Når ansatte oplever, at deres faglighed respekteres, og at de har opbakning fra ledelsen, styrkes både arbejdsglæden og lysten til at blive i folkeskolen. Medarbejderne skal ikke opleve sig selv som en økonomisk brik i et budget, men som værdifulde fagpersoner, der hver dag gør en afgørende forskel for børn og unge.

En stærk folkeskole kræver ledelser, der tager ansvar for både faglighed og arbejdsmiljø. Ansatte skal føle sig set, hørt og støttet, særligt når opgaverne er komplekse, og hverdagen udfordrende. Tillid, anerkendelse og faglig sparring skal være en naturlig del af arbejdet.

Ro om folkeskolen handler derfor ikke kun om færre reformer og besparelser. Det handler også om at skabe en kultur, hvor medarbejdere oplever tryghed, stabilitet og opbakning til deres arbejde, så de har lyst til at blive, udvikle sig og investere deres faglighed i fremtidens folkeskole.

Konklusion

Det første år af InklusToo har bekræftet projektets grundlæggende formål: Der findes et betydeligt behov for et sted, hvor elever, forældre og ansatte anonymt kan dele deres erfaringer med inklusion i folkeskolen. De mange indsendte historier vidner om et område præget af stort engagement, stærke følelser og et fælles ønske om, at alle børn får mulighed for at trives og udvikle sig i skolen.

Historierne peger på komplekse udfordringer, men de viser også et gennemgående håb og en tro på, at folkeskolen kan lykkes bedre, når relationer, samarbejde og tidlige indsatser prioriteres. Samtidig understreger beretningerne, at inklusion ikke kan betragtes som et individuelt anliggende, men som et fælles ansvar på tværs af professioner, sektorer og samarbejdspartnere.

De foreløbige inklusionsråd i denne rapport skal derfor ikke forstås som endelige svar, men som temaer og anbefalinger, der er vokset frem på baggrund af de erfaringer, som brugerne af InklusToo har delt. Efterhånden som projektet udvikler sig, og datagrundlaget udvides, vil anbefalingerne blive kvalificeret og videreudviklet.

Vi ønsker at rette en stor tak til alle de personer, der har valgt at dele deres historier. Det kræver mod at fortælle om oplevelser præget af både sårbarhed, frustration og håb. Hver enkelt fortælling bidrager til en større forståelse af inklusionens muligheder og udfordringer og er med til at skabe et mere nuanceret billede af folkeskolens virkelighed.

Vi ser frem til det videre arbejde med InklusToo og til fortsat at indsamle erfaringer fra hele landet. Vores ambition er fortsat at give stemme til dem, der oplever inklusion på nærmeste hold, og derigennem bidrager konstruktivt til udviklingen af en folkeskole, hvor flere børn, forældre og medarbejdere oplever trivsel, fællesskab og deltagelsesmuligheder.

Anita Hove-Olesen og Kirsten Klynge

InklusToo.dk

Oktober 2026

